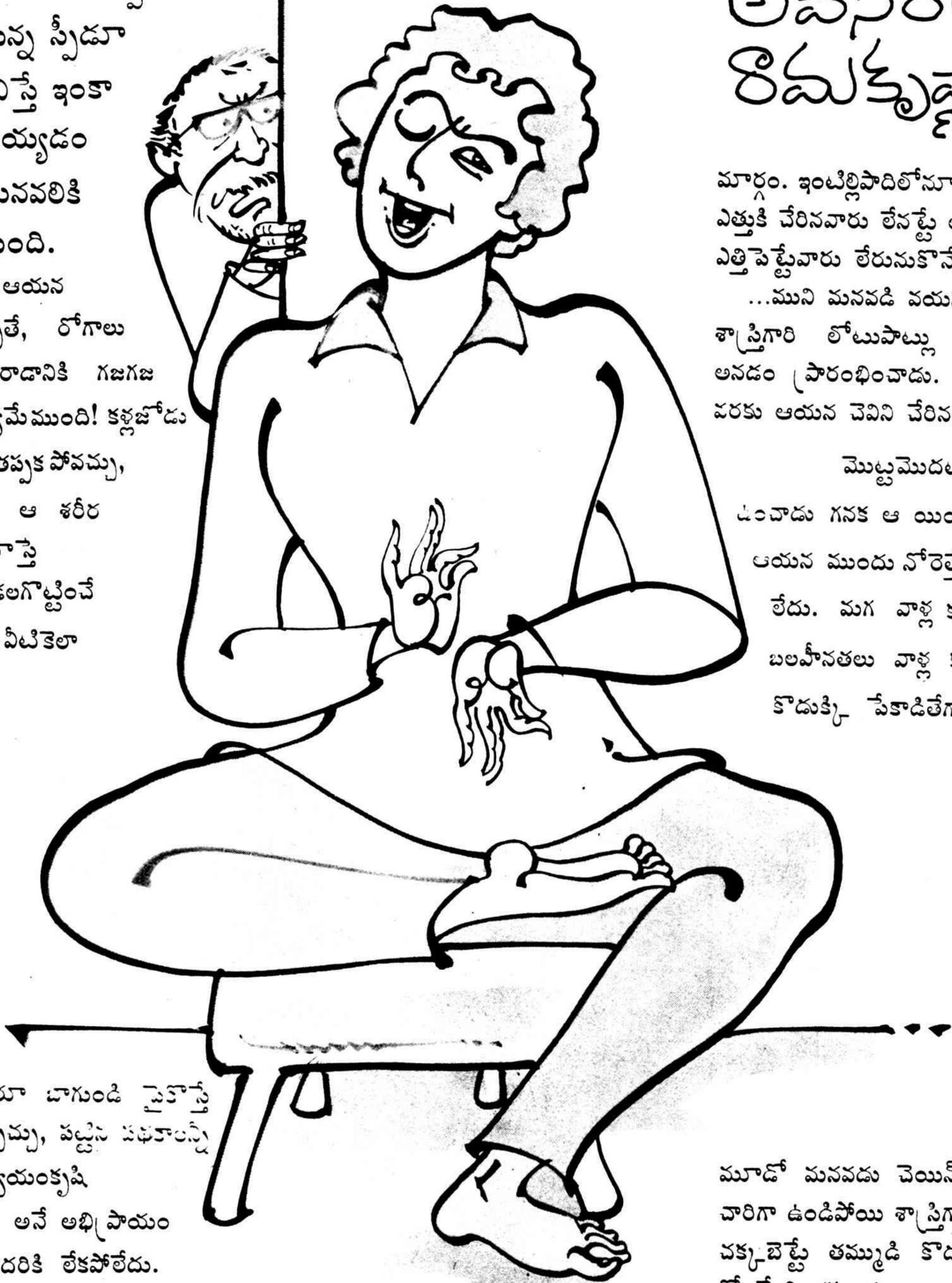

మనవడు కష్టం

అవసరాల
రిమక్కణ్ణారెవు

కప్పగంతుల ఆంజనేయశాస్త్రి గారికి ఎనభై అయిదో సంవత్సరం నడుస్తోందంటే ఆయన్ని చూసిన వారెవ్వరికీ నమ్మబుద్ధి వెయ్యదు. నాటికీ నేటికీ పనులు నిర్వహించడంలో ఆయన కున్న స్పీడూ యాక్టివిటీ గమనిస్తే ఇంకా మీసాలు ట్రీమ్ చెయ్యడం నేర్పని ఆయన మనవలికి కూడా తరెత్తిపోతుంది.

చావుకి కూడా ఆయన పేరు చెబితే తవుల్లప్పితే, రోగాలు ఆయన దరిదాపులకి రాడానికి గజగజ లాడాయంటే ఆశ్చర్యమేముంది! కళ్లజోడు రావచ్చు, కర్ర చేతికి తప్పక పోవచ్చు, జీరున చీది ఎరగని ఆ శరీర తత్వమూ, ఎర్రగా చూస్తే ఎంతటివాణ్ణయినా హడలగొట్టించే ఆ వ్యక్తిత్వమూ— వీటికెలా ఉంటుంది ఛోకా?

మార్గం. ఇంటిల్లిపాదిలోనూ ఆరడుగుల ఆయన ఎత్తుకి చేరినవారు లేనట్టే ఆయన ఎత్తైన ఎత్తుని ఎత్తిపెట్టేవారు లేరునుకొనే సమయంలో...

...ముని మనవడి వయసుగల కుర్రాడొకడు శాస్త్రిగారి లోటుపాట్లు అక్కడా ఇక్కడా అనడం ప్రారంభించాడు. అయితే అవి ఇంత షరకు ఆయన చెవిని చేరినట్టులేదు.

మొట్టమొదట్నుంచీ కట్టుబాట్లలో ఉంచాడు గనక ఆ యింటి ఆడంగులకి ఆయన ముందు నోరెత్తే ఛాన్సు ఎప్పుడూ లేదు. మగ వాళ్ల కయినా ఎవరి బలహీనతలు వాళ్ల కున్నాయి. పెద్ద కొడుక్కి పేకాడితేగాని పొద్దు గడవదు.

'పుట్టిన వాళ్ళందరూ బాగుండి పైకొస్తే ఎన్ని కబుర్లయినా చెప్పొచ్చు, పట్టిన పథకాంన్ని బంగారమై అంతా స్వయంకృషి అని చాటు కోవచ్చు' అనే అభిప్రాయం వారి బంధువుల్లో కొందరికి లేకపోలేదు. అయినా ఆయన కను దమ్ముల్లోకి ఓసారి చూసేసరికి అలా పైకి అనాలనేవారి కోరిక దమ్ముల్లకే ఎక్కడికక్కడే దుమ్ములో

కలసిపోతుంది!

పాతిక మంది కుటుంబ సభ్యులకి పాతికేళ్ల పై మూటగా ఆయన చెప్పిందే వేదం, చూపిందే

మూడో మనవడు చెయిన్ స్మోకరు. బ్రహ్మ చారిగా ఉండిపోయి శాస్త్రిగారి పనులు దగ్గరుండి చక్కబెట్టే తమ్ముడి కొడుక్కి చుక్క వేసు కోందే నిద్రపట్టదు. ఇలాంటివి ఉన్నవాళ్లకి ఇవి లేని వాళ్లమీద కపటభక్తి సహజం. భక్తోభయమో తను రైలునుకున్నది అక్షరాలా ఆచరణలో పెట్టడమే శాస్త్రిగారి ఆశయం. పెద్దగా పాటు పడ

నిచ్చరిత

అతను రోజూ అర్ధరాత్రి ఇంటికి త్రాగి వస్తాడు. రాగానే భార్యను తంతుడు, తిడ్డాడు. తర్వాత ఆమె చేత వశ్యు తోమించుకుని స్నానం చేస్తాడు. తిరిగి ఆమెతో ఆట ఆడతాడు. అపై బండ నిద్ర పోతాడు. పదింటికి లేచి పిచ్చి తిండి తిని ఊరిమీద పడ్డాడు. తిరిగి అర్ధరాత్రి వస్తాడు. వచ్చిరాగానే... యథా ప్రకారం తన్నడం ... తిట్టడం... స్నానం... అడు కోవడం!

ఈ చోద్యం మా విధివారికి, ముట్టు ప్రక్కల వారందరికీ వింతగా ఉంది. విశేషం మొగుడూపెళ్ళా యిలా భగవంతుడా అని వెలి వెంగళప్పల్లా మొఖం వేసుకుని చూస్తుంటారు. ఆమె ఎందుకు అతన్ని అలా భరిస్తున్నదో తెలియకుండా పోయింది. ఆ వెధవ ఎందుకు ఆమెను అంత విత్ర హింస పెట్టున్నాడో కూడా అర్థం కాకుండా పోయింది. ఇలా ఎంత కాలం ఈ సస్పెన్స్ లో ఉండాలో అయోమయం అయింది.

అందుకని ఆ వాడ అడవారంతా ఒక వైపు, మొగవారనే వారంతా ఒకవైపు చేరి 'రంధాస్వేషణ' సాగించారు.

మొగ డ్రూపులోని ఒక ఆసామికి అతను ఒక చిన్న బారులో బాగా త్రాగి ప్రక్కవాడితో ప్రేలుతున్న నిజం దొరికింది. అదేమయ్యా అంటే — అతను ఆమెను లేపుకొచ్చాట్ట. ఆమె ఒక పెద్ద ఆసామి మూడో భార్యలు. ఆమెను లేపుకొచ్చాట్ట. కావాలనేం కొట్టటం

లేదట. అదెక్కడ తనలాంటి మరొకడు దొరికితే లేచిపోతుందనే భయం తోనే కొడుతున్నాట్ట... తిడుతున్నాట్ట.

ఇకపోతే ఆడ డ్రూపులోని ఒక సి.వి.డి. కారిణి లాక్కొచ్చిన నవ సమాచారం - ఆమె ఎందుకు అతను కొట్టినా, తిట్టినా, ఏం చేసినా భరిస్తుందంటే... ఇంకోడు లేపుకుపోయినా, తను లేచిపోయినా — వాడు ఇంతకంటే ఇంకేం చెయ్యలేడు కనుక — చెయ్యడు కనుక - అని అట!

ఈ రెండు రహస్యాలు తెలిసిన తర్వాత నిజంగా మా విధి విధింతా ప్రశాంతంగా ఉన్నది వారి మానాన వారిని వదిలేసి. వారి పిచ్చిగాని వదిలెయ్యక ఏం చేస్తారు?

— ప్రషాడార్య

కుండా నీడపాలున బతుకులు వెళ్లిపోడమే ఆ యింటి మగవాళ్ల కోరిక. ఆయన ఏకచత్రాధి పత్యం ఇంతకాలం సాగడానికి వారి బాధ్యత కూడా తక్కువేం కాదు మరి!

ఈ మెతక సరుకులోకి మెరుపుదాడిలా ప్రవేశించిన మెరిక పేరు శివం. మొన్నటి ఎల్వన్లకి ఓటు హక్కు వచ్చిన వయసు వాడిది ఢిల్లీలో చదువుకుంటూ ముత్తాతగార్ని స్టడీ వెయ్యడానికి శలవలకి వచ్చాడు.

'అందర్లా చాలున గాక ఎదురుగా సిగరెట్లు తాగి ముత్తాత మొహాన్నే పొగవదులుతాడు, హనాయ్ స్లిప్పర్స్ తో ఇల్లంతా తిరుగుతాడు, ఇరవైఅయిదు రూపాయిలు కట్టి తన పేరు చివరి 'శాస్త్రి' తెగ్గొట్టించుకున్నానని చెబు తాడు... యిలాటివేగా చేస్తాడు' అని శివం గురించి విన్నవాళ్లంతా అనుకున్నారుగాని అలాటివి ఒక్కటైనా చెయ్యలేదు! పైగా ఆయన డిక్టాను కాఫీ అయినా పుచ్చుకుంటారేమో గాని వాడు వక్కపాడి అయినా వేసుకున్నట్లు కనపడదు.

"మీ ముత్తాతగారి జీవిత చరిత్రగాని రాస్తావా ఏం రా?" అని అడిగింది శాస్త్రిగారి భార్య వాడొచ్చిన వారానికి కాబోలు. "రాయా అనే ఉందండీ, ఎందుకో తెలుసా? అలాంటి పొరపాలు నాయకత్వం మరెవరూ వహించ కుండా". ఈ మాట శివం హాలులో నిలబడి గట్టిగా అన్నాడేమో ఎక్కడి వాళ్లక్కడ పనులు మానేసి అక్కడ పోగయిపోయారు. నిరంకు శానికి జవాబుగా ఏ చిన్న విప్లవకారుడు దొరికినా ఆ వీపు వెనక చేరడం 'మంద' బుద్ధి ముఖ్య లక్షణం కదా! ఆ వేళకి శాస్త్రిగారు ఇంట్లో లేరనుకోడం వారికాపాటి ధైర్యాన్నయినా ప్రసాదించింది. శివం కొనసాగించాడు:

"కొన్ని దశాబ్దాల నుంచి తాతగారు దేన్న యినా తన దృష్టినుంచే పరిశీలించి పరి స్కరించడం చేస్తున్నారు. బద్దకస్తులూ భోగ లాలసులూ అయిన కుటుంబ సభ్యులు ఆ మనస్తాయిర్యాన్ని తమ స్వార్థానికి అనువుగా మలచు కున్నారు. తాతగారు దాన్ని తమ నాయకత్వాన్ని గౌరవించడంగా, తమ పెద్దరికాన్ని మన్నించ డంగా అర్థం చేసుకున్నారు. తమ ఏలుబడిని మరింత సంకుచితంగా రూపు దిద్దుకున్నారు. ఇంట్లో అయినా రాష్ట్రంలో అయినా దేశంలో అయినా మీరో వర్షిప్ ఉంటే నీరోలు వర్షిల్లక మానరు. తాతగారిది చాలా మంచి ఆరోగ్యం గనక ఎవరికే రోగం వచ్చినా 'ఏదో తినేసి

ఉంటారు, భరించండి' అంటారు. ఆయన్ని చాలా జాగ్రత్త గనక ఎవరింట్లో ఏ దొంగతనం జరిగినా 'అశ్రద్ధగా ఉంటే ఏమవుతుంది, అనుభవించండి' అంటారు. వీటన్నిటినీ మించి ఈ వారంలో నేను ఆయన్లో ఓ ప్రత్యేకత చూశా...."

నిజానికి ఊపిరి బిగబెట్టుకు వింటున్న ఆ యింటి జనంతో పాటు శివం చూడనిది ఒక టుంది! చడీ చప్పడూ లేకుండా చాలున నిలబడి శాస్త్రిగారు ఆ ముట్టు పక్కలే ఉండి వినడం!!

"ఓ ఉదాహరణ యిస్తే నే చెప్పేది యింకా మీకు సులువుగా బోధపడుతుంది. ఇప్పడొస్తు న్నాయి చూడండి, గ్రెండర్, కుకర్, గాస్ ట్వవ్, ఫ్రీజ్ ఇలాంటి వంటింటి సులభసాధనాలు పల్లెటూళ్లలో సహా ఇవిప్పడు వాడుతున్నారు. ఇంకా యివిక్కడ చేరలేదంటే ఆయన మనస్త త్వమే కారణం. తాతగారు తన జీవితంలో ఎంతో కష్టపడి పైకొచ్చారు. ఇంకో అంత కష్టపడి ఇంత ఆస్తిని నిలబెట్టుకొచ్చారు. ఇప్పటికీ ఎంతో కష్టంతో ఇంత పెద్ద సంసారాన్ని ఒక్క చేతిన ఈడుకొస్తున్నానని విశ్వసిస్తు న్నారు. అందుకనే కష్టపడందే లభించే ఫలి తాలు, అంటే 'తేలిక సాధనాలు' ఆయన ఆమోదించలేదు. సులభంగా జరిగిపోయేదేదీ ఆయనకి నచ్చదు. పెద్ద మామయ్య పెళ్లికి ఏమైంది! ఉన్న ఊళ్లలో హాయిగా కన్ను కలిగి నట్టు పెళ్లి చేస్తానని కన్యాదాత మొత్తుకుంటే యీయన విన్నారా! రెండోద ల మందినీ తిర పతికి నడిపించారు. తిరిగొచ్చేసరికి సగంమందికి జ్వరాలుట. అక్కడికి గాని ఆయనకి పెళ్లైనట్టు ఉండదు!"

"ఓరి డిప్పకాయా; హనుమంతుడి దగ్గిర లా కుప్పిగంతులు?" అంటూ ఇక ఉండలేక శాస్త్రి గారు వెనకనుంచి శివం జబ్బు చరిచారు. ఎక్కడి వాళ్లక్కడ చల్లగా సద్దుకున్నారుగాని శివం చెక్కు చెదరలేదు. పైగా యిటు తిరిగి యిలా జవాబు చెప్పాడు:

"నియమాలూ నీతులూ కాలాన్నిబట్టి మారక తప్పదు తాతయ్యా! నోటి మాటకాదు రుజువు కూడా ఉంది, కావలిస్తే చూడు. నిన్ను నమ్మి కిమ్మనకుండా పడి ఉన్నారను కుంటు న్నావే నీ నాయకత్వంలోని యీ యింటి జనం, మరి నీకు వ్యతిరేకంగా నేను చెబుతూంటే, ఇంతసేపూ అంత ఆసక్తితో విన్నారేం!"